

**Vysoká škola zdravotníctví a sociální práce svaté Alžběty, n.o.
v Bratislavě
Bakalářský studijní program: sociální práce**

Kompetence, znalosti, dovednosti

KOMPETENCE

Studenti bakalářského studijního programu Sociální práce na VŠZaSP sv. Alžběty, n.o. získávají kompetence k pomoci při výkonu odborných činností, jako je pomoc při uplatňování práv a právem chráněných zájmů klientů, ovládají postup ve věcech sociálních služeb a sociálně-právní ochrany a sociální kurately. Znají organizaci orgánů veřejné správy (státní správy a samosprávy) a znají jejich kompetence v oblasti sociální ochrany, prevence a intervence. Budoucí asistenti sociální práce mají kulturně-komunikační kompetence, zejména v oblasti sociální komunikace, a znají proces sebepojetí. Dokáží kompetentně řešit mezilidské konfliktní situace. Při výkonu svých pravomocí dodržují etické a morální normy. Naučí se vytvářet tvůrčí pracovní klima s využitím inovativních prvků. Zamýšlejí se nad kulturními rozdíly v sociálním poznávání a uplatňují holistický styl myšlení. Z osobních vlastností podporují situační determinanty prosociálního chování. Trénují vedení diskusí na odborné úrovni, schopnost udržovat kontakt s vývojem v oboru sociální práce na úrovni znalostí získaných v prvním stupni.

Mezi klíčové kompetence studenta bakalářského studijního programu patří:

- "schopnost komunikovat a spolupracovat - schopnost vědomě komunikovat a aktivně a tvořivě přispívat ke skupinovým procesům,
- Kreativní řešení problémů - schopnost rozpoznat problémy a odpovídajícím způsobem je kreativně řešit,
- samostatnost a efektivita - schopnost samostatně plánovat, realizovat a kontrolovat pracovní proces a jeho výsledky,
- Schopnost přijmout odpovědnost - schopnost přijmout spoluzodpovědnost ve vhodném rámci,
- schopnost myslet a učit se - schopnost dále rozvíjet vlastní proces učení a myslet v souvislostech a systémově,
- Uvažování a hodnocení - schopnost činit věcné úsudky a kriticky hodnotit vlastní, společné i cizí způsoby práce a výsledky.

Uvedené kompetence nejsou na sobě nezávislé, ale vzájemně se prolínají a doplňují. Za základ kompetence tedy považujeme následující znalosti a dovednosti, zatímco nadstavbovou část tvoří postoje a hodnoty, které jsou ovlivněny osobností konkrétního jedince, sociálním prostředím, ve kterém žije, a dalšími podmiňujícími vlivy. Podrobněji se zaměříme na jednotlivé složky kompetencí ve vztahu k profesním činnostem, které budoucí sociální pracovník vykonává. Ve vztahu k profesním činnostem asistentů sociální práce se jedná především o znalosti, které se týkají zacházení s informacemi při řešení problémů. Znamená to schopnost identifikovat osobní a sociální problémy a negativní vlivy prostředí na jedince, rodinu, skupinu, schopnost pojmenovat jednotlivé jevy, události, uspořádat je podle určitých hledisek, rozpoznat jejich vzájemné vztahy, umět odhalit zákonitosti jejich výskytu, provádět prognózy.

VĚDOMOSTI

Jednotlivé předměty studijního programu Sociální práce na Vysoké škole sociální a ekonomické sv. Alžběty v Bratislavě předávají budoucím asistentům sociální práce poznatky z vědních disciplín, které doplňují jejich znalosti při poskytování sociální pomoci podle typu, jako jsou adiktologie, misiologie, sociální psychiatrie, sociální antropologie, praktická spiritualita a další... Budoucí asistent sociální práce bude schopen specifikovat poskytování vhodné sociální pomoci, např. v oblasti sociálních služeb podle jejich vymezení, dále podle druhu, rozsahu a formy u veřejných i neveřejných poskytovatelů. Mohou posoudit povahu problému jednotlivce, rodiny nebo komunity, poskytnout základní informace o možnostech řešení problému a v případě potřeby doporučit a nasměrovat na další odbornou pomoc. Ovládá pojmový a kategoriální aparát sociální práce ve vztahu k interdisciplinárním oborům, které jsou nedílnou součástí studijního programu sociální práce, a v souvislosti s nimi. Jedná se zejména o obory filozofie, etiky, axiologie, psychologie, biologie člověka, pedagogiky - zejména aplikované, sociologie. Na úrovni asistenta sociální práce zná základy práva, filozofii vybraných zákonů (právo sociálního zabezpečení, pracovní právo, rodinné právo, občanské právo, správní právo, sociálně-právní ochrana dětí a sociální kuratela).

Může poskytovat základní poradenství (poradenství prvního kontaktu) v oblasti podpory rodiny, řešení krizí a včasné intervence, a to i prostřednictvím telekomunikačních prostředků. Specifikuje a doporučuje např. sociální služby k řešení nepříznivé sociální situace jednotlivce z důvodu těžkého zdravotního postižení, nepříznivého zdravotního stavu nebo z důvodu dosažení důchodového věku.

Získává znalosti v oblasti opatření k odstranění, zmírnění a prevenci prohlubování nebo opakování poruch psychického vývoje, fyzického vývoje a sociálního vývoje dítěte a zletilé fyzické osoby a je schopen poskytnout pomoc v závislosti na závažnosti poruchy a situaci, ve které se dítě nebo zletilá fyzická osoba nachází. Má dostatečné znalosti k tomu, aby znal soubor opatření k zajištění ochrany, výchovy a všestranného rozvoje dítěte v jeho přirozeném rodinném prostředí, jakož i v náhradním prostředí dítěte, které nemůže být vychováváno ve vlastní rodině. Student bakalářského studia si osvojí základní (úvodní) metody sociální práce i při poskytování sociálních služeb ve skupině a komunitě (prvky skupinové a komunitní sociální práce). Pomáhá při sanaci komunity, zajišťuje spolupráci komunit, kterými se z hlediska sociální práce rozumí především rodina, obec, vzdělávací instituce, poskytovatelé služeb zaměstnanosti a poskytovatelé zdravotní péče. Směřují aktivity členů místní komunity k svépomocnému řešení sociálních problémů v rámci místní komunity.

Během studia se podílí na přípravě komunitního plánu obce a města a na přípravě preventivních a resocializačních programů. Je obeznámen s možnými riziky sociálních zásahů. Je zručný v tvorbě, vedení a archivaci řízené dokumentace příjemce sociálních služeb při zachování ochrany osobních údajů. Podílí se na tvorbě individuálního plánu příjemce sociálních služeb a spolupracuje při jeho rediagnostice s ohledem na komplexní posouzení stupně závislosti jedince (Barthelův index). Disponovat schopnostmi v oblasti sociální rehabilitace, rozvoje pracovních dovedností příjemce sociálních služeb. V případě potřeby zajistí tlumočení a osobní asistenci. Podřizuje jakýkoli výkon odborných činností podmínkám kvality podle právních norem a kritérií.

DOVEDNOSTI

Student studijního programu prvního stupně (bakalářského) vysokoškolského studia má znalosti, které ho opravňují k výkonu odborných dovedností na úrovni asistenta sociální práce. V případě dovedností

je to schopnost reagovat v určité situaci, umět poskytnout klientovi informace, radu, vedení, vyřešit jeho sociální problém. Pro profesi sociálního pracovníka je jedním z důležitých cílů budování žádoucích postojů. Její hodnotící dimenze tvoří průsečík, na němž se sociální pracovník rozhoduje, jaká je konkrétní situace klienta a zda je ochoten a schopen klientovi poskytnout pomoc, zda je schopen vidět problém z pohledu klienta. Vzhledem k povaze sociální práce je profesionální výkon bezpodmínečně vázán na dodržování nezbytných etických zásad při konkrétním jednání a činnostech sociálního pracovníka, což souvisí s hodnotami a hodnotovým systémem sociálního pracovníka.

Vysoká škola zdravotníctví a sociální práce svaté Alžběty, n.o. v Bratislavě

Magisterský studijní program: sociální práce

Kompetence, znalosti, dovednosti

KOMPETENCE

Studenti studijního programu Sociální práce ve druhém stupni vysokoškolského studia na VŠZaSP sv. Alžběty, n.o. v Bratislavě mají znalosti, dovednosti a kompetence, které je opravňují řídit, rozhodovat, kontrolovat a hodnotit, rozvíjet a inovovat systémy sociální pomoci, druhy sociálních služeb, odborné a specializované činnosti vykonávané na úrovni sociálního pracovníka. Jako asistenti sociální práce pracující s různými cílovými skupinami sociální práce využívají specifické odborné kompetence. Z existujících specifických typů odborných kompetencí získávají během studia kompetence např. v tzv. rozlišovacích kompetencích, interpersonálních kompetencích, týmových kompetencích, funkčních kompetencích a zejména kompetencích orientovaných na člověka, což jsou kompetence, u nichž je kladen důraz na komunikaci, interakci, spolupráci či vyjednávání s jinými osobami. V rámci profilování profesních kompetencí sociálních pracovníků na Vysoké škole sociální práce svaté Alžběty v Bratislavě ve vztahu k cílovým skupinám sociální práce se nejčastěji používají klasifikační kritéria pro tyto cílové skupiny: zdravotní stav, věk, sociální status, normalita nebo marginalizace. Na základě těchto a dalších kritérií můžeme vymezit základní cílové skupiny sociální práce našich studentů, mezi které patří lidé na útěku, občané se zdravotním postižením, rodina, senioři, nezaměstnaní občané, lidé v hmotné nouzi, lidé bez přístřeší, lidé ve výkonu trestu a po výkonu trestu, uživatelé drog a drogově závislí, etnické a jiné menšiny.

VĚDOMOSTI

Na základě studia na VŠZaSP sv. Alžběty, n.o. v Bratislavě získávají studenti studijního programu Sociální práce znalosti pro poskytování odborného sociálního poradenství v oblasti sociálně-právní ochrany dětí a sociální kurately, sociálních služeb, zaměstnanosti a dalších oblastech sociální práce. Ovládají zásady integrace a migrační politiky a podílejí se na jejich rozvoji. Vytvářejí a vyhodnocují specializované programy primární, sekundární a terciární prevence a resocializace drogových a jiných závislostí, analyzují a vytvářejí strategie na národní a regionální úrovni, koordinují činnost multiprofesního týmu pro oblast závislostí a dalších sociálně patologických jevů. Během magisterského studia absolvuje asistent sociální práce kurzy, které mu poskytnou znalosti v oblasti navrhování a programování sociálních projektů. Budoucí sociální pracovník se učí ovládat vybrané socioekonomické teorie, které ovlivňují nebo souvisejí s vývojem sociální práce a dávají vzniknout novým sociálním službám i novým metodám sociální ochrany. Budoucí sociální pracovník má znalosti o procesech mikroekonomie a makroekonomie.

Během magisterského studia se učí rozpoznávat rozdíly mezi ekonomickými teoriemi a ekonomikami, tedy reálnými aplikačními činnostmi. Má znalosti o základních prvcích ekonomických činnostech, jejichž základem je uspokojování lidských potřeb. Učí se ovládat základní principy řízení a přerozdělování

zdrojů, ať už v podobě hmotných nebo nehmotných statků, jako produktů lidské činnosti. Získává potřebné právní znalosti a ovládá legislativu v oblasti sociální ekonomiky a má dovednosti v oblasti zakládání sociálních podniků jako nástroje snižování nezaměstnanosti znevýhodněných občanů.

Na základě studia jednotlivých předmětů student zná aktivní a pasivní nástroje politiky trhu práce, zákonitosti trhu, důvody harmonizace environmentální a sociální regulace trhu, mechanismy konkurenceschopnosti z různých hledisek, zákonitosti vývoje tržního kapitálu a jeho dopady např. na důchodový systém a další systémy sociální ochrany obyvatelstva země. Takový student sociální práce zná důležitý ekonomický a sociální rozměr a udržuje mezi nimi rovnováhu. Má znalosti o pojmu chudoby z hlediska orientačních, interpretačních a vysvětlujících schémat (absolutní, subjektivní, relativní, mezigenerační, prostorové atd.). Má znalosti o integračních procesech EU z hlediska negativních a pozitivních dopadů na rozvoj veřejných politik, zejména v následujících participačních oblastech (sociální, zdravotní, environmentální, kulturní, vzdělávací, ekonomické atd.) Zná vnější politické vztahy a dopady globalizace na rozvoj trhu a domácí ekonomiky a socializační procesy. Podporuje vhodnou a přiměřenou účast občanské společnosti v rámci spolupráce mezi státem a nevládním sektorem.

DOVEDNOSTI

Studiem jednotlivých předmětů studijního programu Sociální práce na VŠZaSP sv. Alžběty, n.o. v Bratislavě získají studenti dovednost rozlišovat jednotlivé poradenské metody a techniky. Vytvářejí koncepční, metodické a analytické materiály v oblasti sociální práce, v zařízeních sociálních služeb nebo v zařízeních sociálně-právní ochrany dětí a sociální kurately, jakož i v dalších odvětvových institucích, v nichž má sociální práce své postavení (zdravotnická zařízení, zařízení pro výkon trestu a odnětí svobody, azylová a integrační centra atd. Jsou schopni aplikovat právní normy v oblasti zdravotnického, azylového a trestního práva, jakož i sociálního, bezpečnostního, pracovního, rodinného, občanského a správního práva.

Po absolvování magisterského studia na VŠZaSP sv. Alžběty, n.o. v Bratislavě získá budoucí sociální pracovník dovednosti aplikovat teorii síťování v oblasti sociální ochrany a je schopen vyhodnotit její účinnost, efektivitu a dopad na sociální rozvoj společnosti. Takový sociální pracovník má manažerské dovednosti a dokáže v praxi aplikovat teorii řízení a jeho hlavní procesy (vedení, organizování, plánování, kontrola). Využívá metod neformálního vzdělávání na pracovišti (OJT on the job training), jako je koučování, poradenství, mentoring controlling, supervize, které prohlubují kvalitu odborných a specializovaných činností v sociální práci a zároveň eliminují vznik možných rizikových faktorů. Zná a umí uplatňovat zásady personálního řízení jako subsystému rozvoje lidských zdrojů. Má praktické zkušenosti s monologickou a dialogickou prezentací. Používá komplexní mezilidské komunikační dovednosti v praxi. Dokáže zaujmout konstruktivní argumentační postoj s využitím prvků reflexivního a reflexivního myšlení o vývojových tendencích sociální práce a oblastech jejího pronikání. Má dovednosti a znalosti v oblasti kolektivního vyjednávání, je obeznámen s problematikou Hospodářské a sociální rady a rozumí zásadám tripartity. Sociální pracovník podporuje a zavádí do praxe Národní program kvality Slovenské republiky. Sociální pracovník využívá informační a komunikační technologie k prezentaci sociální práce v médiích. Sociální pracovník zná procesy, metody a prostředky online marketingu služeb jako nehmotných produktů lidské činnosti. Sociální pracovník neustále uplatňuje zásady vědeckého myšlení, ovládá výzkumné metody a techniky a je kompetentní interpretovat získané údaje v souladu s ochranou osobních údajů.